

Rapport

Rapport betreffende een klacht over het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen te Rotterdam.

Datum: 17 december 2012

Rapportnummer: 2012/203

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat het LBIO, op het moment dat haar ex-partner het LBIO had meegedeeld dat zij samenwoonde, de inning van de partneralimentatie heeft opgeschort. Verzoekster vindt het onbegrijpelijk dat het LBIO daartoe is overgegaan en als onderbouwing daarvan heeft aangegeven dat het niet kan beoordelen of er al dan niet sprake is van samenwoning, niet het risico wil lopen achteraf opslagkosten te moeten terugbetalen aan haar ex-echtgenoot en haar ex-partner niet heeft willen teleurstellen in gewekte verwachtingen over de opschorting.

Bevindingen

Algemeen

Verzoekster en haar ex-echtgenoot zijn in 2010 gescheiden. Bij beschikking van de rechtbank werd bepaald dat de ex-echtgenoot per maand € 512 aan partneralimentatie (hierna: de alimentatie) moest gaan voldoen. Nadat er sinds april 2011 geen alimentatie meer werd betaald, heeft verzoekster in juni 2011 het LBIO ingeschakeld om namens haar de inning te verrichten.

Op 16 september 2011 ontving verzoekster van het LBIO het bericht dat het LBIO beslag zou gaan leggen op de uitkering van haar ex-echtgenoot. Op 20 september 2011 vond er een kort geding plaats in verband met het gelegde loonbeslag. De advocaat van verzoekster heeft voorafgaand daaraan aan de advocaat van de ex-echtgenoot gevraagd of deze in het kort geding ook op zou komen tegen de verplichting tot het betalen van partneralimentatie. Dit zou niet het geval zijn zo liet de advocaat weten.

Op 6 oktober 2011 ontving verzoekster van het LBIO het bericht dat de beslaglegging werd opgeschort. De redenen daarvan waren dat haar ex-echtgenoot een verzoek tot nihilstelling/bijstelling naar beneden van de partneralimentatie had ingediend omdat verzoekster zou samenwonen en daarmee geen recht meer op alimentatie zou hebben. Daarnaast diende hij dit verzoek in omdat zijn inkomen dusdanig was gewijzigd dat hij niet meer aan zijn verplichting kon voldoen.

Op het moment dat het onderzoek van de Nationale ombudsman is geopend, in januari 2012, was er nog geen uitspraak gedaan in de nihilstellingsprocedure.

Visie verzoekster

Verzoekster is van mening dat haar ex-echtgenoot in het geheel niet kan aantonen dat zij samenwoont, dat doet zij namelijk niet. Daarnaast is het vreemd dat het LBIO aangeeft dat haar ex-echtgenoot een rechtszaak is gestart in verband met de alimentatieplicht, omdat zijn advocaat had aangegeven dat hij daartegen geen verweer ging voeren, maar alleen

tegen het gelegde loonbeslag, en daarmee heeft aangegeven akkoord te gaan met haar eis tot betaling van de alimentatie. Zij is van mening dat het LBIO uit angst voor een eventuele schadeclaim van haar ex-echtgenoot zelf tot de beslissing van opschorting is overgegaan. Op enig moment had verzoekster al acht maanden geen partneralimentatie ontvangen. Verzoekster vond het opmerkelijk dat het LBIO de opschorting bleef volhouden, terwijl er al zo lang niet was betaald én het ook nog niet duidelijk was of de rechter wel met het verzoek van haar ex zou instemmen. Zij is daarmee in grote problemen gekomen. Zij vindt het onbegrijpelijk dat het LBIO de inning heeft opgeschort op basis van onbewezen uitspraken van haar ex-echtgenoot, maar dat het vervolgens niets doet met het door haar aangedragen tegenbewijs dat er van samenwoning geen sprake was. Het door haar ex-echtgenoot aangedragen bewijs van het vermeende samenwonen was volgens haar onvoldoende om ook daadwerkelijk samenwoning te kunnen aantonen. Naast het betwisten van de samenwoning vanaf april 2011 heeft verzoekster ook aangegeven dat er in het echtscheidingsconvenant een bepaling is opgenomen dat wanneer zij gaat samenwonen, er een proefperiode is van zes maanden alvorens haar recht op alimentatie definitief vervalt. Zij heeft in de periode 1 februari 2011 - 4 april 2011 samengewoond en haar ex-echtgenoot zowel van het voornemen tot samenwonen als van het beëindigen van de samenwoning op de hoogte gesteld. Vanwege de grote financiële gevolgen die het niet ontvangen van de alimentatie voor verzoekster had, heeft zij bij het LBIO aangegeven dat als het LBIO de inning zou hervatten zij bereid was de eventuele financiële risico's voor haar rekening te nemen. Het LBIO had haar inmiddels namelijk laten weten dat ook de financiële risico's die het LBIO liep, mocht haar ex-echtgenoot achteraf toch in het gelijk worden gesteld, bij de beslissing tot opschorting een rol hadden gespeeld.

Verzoekster is van mening dat het LBIO op basis van de op dat moment geldende beschikking verplicht is de inning over te nemen, tot het moment dat er een andere beschikking is. Ook vindt zij het gek dat het LBIO als een van de redenen om de opschorting te handhaven wel spreekt over het gewekte vertrouwen richting haar ex-echtgenoot, maar niet over het gewekte vertrouwen richting haar als opdrachtgever van de overname.

Verzoekster vindt de verwijzing van het LBIO - naar de uitspraak van het Hof Den Haag van 26 oktober 2011 - onterecht. Zij heeft namelijk wél betwist dat zij samenwoont en daarvoor ook bewijs aangeleverd, terwijl haar ex-partner alleen heeft beweerd dat zij samenwoont en daarover verder niets heeft aangetoond. Zij is ook van mening dat zij het LBIO voldoende bewijs heeft aangeleverd om te kunnen beoordelen of zij al dan niet samenwoont. Door de inning te stoppen heeft het LBIO partij gekozen voor haar ex-echtgenoot en haar daarmee in grote financiële problemen gebracht. Om te voorkomen dat zij en haar kinderen hun huis uit zouden moeten is zij met ingang van 13 december 2011 alsnog gaan samenwonen.

Visie LBIO

Over de beslissing tot opschorting en deze te handhaven heeft het LBIO tijdens de interne klachtbehandeling de volgende argumenten aangedragen:

Omdat het voor het LBIO niet te beoordelen is of er sprake is van samenwoning en de ex-echtgenoot dit aan de rechter heeft voorgelegd, schort het LBIO de inning op totdat de rechter uitspraak heeft gedaan.

Bij een latere nihilstelling van de alimentatie, loopt het LBIO het risico dat de gemaakte executiekosten en de gevorderde opslagkosten terugbetaald moeten worden aan de alimentatieplichtige. In de uitspraak van 8 juli 2011 heeft de Hoge Raad bepaald dat deze kosten niet op de alimentatieplichtige verhaald mogen worden maar voor rekening van het LBIO moeten komen.

Ondanks dat verzoekster heeft aangeboden deze kosten voor haar rekening te nemen mocht zij toch in het ongelijk worden gesteld, kan het LBIO daarin niet mee gaan. Mocht verzoekster achteraf op deze toezegging terugkomen, moet het LBIO die kosten namelijk in een aparte procedure op haar verhalen.

Aan de ex-echtgenoot is toegezegd de inning op te zullen schorten indien hij een procedure op zou starten. Het zou erg onzorgvuldig zijn om het daarmee gewekte vertrouwen te beschamen door op die toezegging terug te komen.

In reactie op de opening van het onderzoek van de Nationale ombudsman is bovenstaande nog aangevuld met:

Het LBIO is van mening dat rapport 2008/074 (van de Nationale ombudsman) analoog van toepassing is op deze zaak. In dat rapport ging het over de wijziging van de verblijfplaats van een kind waarvoor kinderalimentatie betaald moest worden. De kinderalimentatie wordt gezien als een onderhoudsplicht van de niet-verzorgende ouder. De rechthebbende op de alimentatie is dus in het algemeen de ouder die het kind verzorgt en opvoedt. Door de wijziging van de verblijfplaats wordt deze systematiek doorbroken en is het nog maar de vraag of de (voorheen onderhoudsgerechtigde) ouder die om overname van de inning verzoekt nog wel rechthebbende is. Is er nog wel een grondslag om de alimentatie te innen? Omdat over die vraag - als partijen daar zelf niet uitkomen - alleen de rechter uitsluitend kan geven, dient het LBIO partijen in dergelijke gevallen eerst door te verwijzen naar de rechter en zich in eerste instantie te onthouden van het overnemen van de inning van de kinderalimentatie, zo was de Nationale ombudsman van oordeel in dat rapport. In deze situatie gaat het over de vraag of er aan de vereisten voor het betalen van partneralimentatie is voldaan. Dit is eveneens een vraag die - indien partijen het daar zelf niet over eens worden - alleen door de rechter kan worden beantwoord. Het LBIO moet partijen in zo'n situatie doorverwijzen naar de rechter en zich in eerste instantie onthouden van het overnemen van de inning van de partneralimentatie, zo is het LBIO van mening.

Voor wat betreft de discussie over de samenwoning verwijst het LBIO naar de uitspraak van het Hof Den Haag van 26 oktober 2011 waarin is overwogen dat de vrouw niet kon volstaan met de enkele ontkenning van de samenwoning, maar dat het op haar weg had gelegen de door de man gemotiveerde feiten en omstandigheden gemotiveerd te betwisten.

Het LBIO ontleent ook argumenten aan zowel de uitspraak van de Hoge Raad van 8 juli 2011 als van het Hof Den Haag van 31 januari 2012. Betalingsplichtigen wenden zich doorgaans niet zonder reden tot de rechter. Er zijn volgens hen gewijzigde omstandigheden die een verzoek tot nihilstelling/

bijstelling rechtvaardigen. Met de gang naar de rechter lopen zij wel een procesrisico, zij moeten kosten maken voor deze procedure. Opschorting van de inning is duidelijk voor iedereen. Het opschorten van de betalingsplicht is niet afhankelijk van de toestemming van de onderhoudsgerechtigde. Daarnaast loopt het LBIO geen risico te blijven zitten met invorderingskosten wanneer de alimentatieverplichting lager wordt dan deze in eerste instantie was. Daarnaast kan het LBIO schadeplichtig worden wanneer het tijdens een lopende procedure toch executeert en later blijkt dat er geen vordering meer blijkt te bestaan, maar er inmiddels wel (on)roerende zaken zijn verkocht. Dat betekent ook dat het LBIO in zo'n situatie de reeds geïnde opslagkosten zou moeten terugstorten, maar daarnaast ook de executiekosten niet kan innen maar zelf dient te voldoen en daarnaast ook nog de door de betalingsplichtige geleden schade moet vergoeden en of de executie van de (on)roerende goederen ongedaan moet maken. Het LBIO is van mening dat het als overheidsinstantie een groter (financieel) risico loopt dan een van beide partijen die bij een niet-opschorting een terugbetalingsrisico of verhaalrisico lopen.

Tijdens een gesprek met twee onderzoekers van de Nationale ombudsman hebben twee stafmedewerkers van het LBIO ook nog het volgende toegelicht: Het LBIO moet in dit soort zaken een keuze maken tussen het belang van de ontvangstgerechtigde en het belang van de betalingsplichtige. Als het LBIO door blijft gaan met innen kan dit tot gevolg hebben dat er onterecht beslag is gelegd op een woning - met alle gevolgen van dien - mocht dit achteraf onterecht zijn geweest. Aan de andere kant staat het belang van de ontvangstgerechtigde waarbij een deel van het inkomen wegvalt op het moment dat deze geen alimentatie meer ontvangt, eveneens met alle gevolgen van dien wanneer achteraf blijkt dat het recht op alimentatie altijd is blijven bestaan. Het LBIO heeft een beleidskeuze moeten maken en dat die voor een van beide partijen ongunstig uit ging pakken was te voorzien. Een onderliggend probleem in deze hele situatie is dat er, op het moment dat het wijzigingsverzoek is ingediend, nog een lange periode komt waarin er nog geen duidelijkheid is. Dit duurt over het algemeen minimaal zes maanden. Als deze termijn korter was - of wanneer van tevoren bekend was wanneer er precies duidelijkheid zou komen - zou het probleem minder groot zijn.

In reactie op het verslag van bevindingen heeft er een aanvullend gesprek met het LBIO plaatsgevonden. Tijdens dat gesprek heeft het LBIO aangegeven dat dit een zeer specifieke casus betreft. In het verleden werden zaken waarbij het kind bij de betalingsplichtige ouder was gaan wonen en deze ouder een wijzigingsverzoek had ingediend en zaken waarbij er sprake was van mogelijk samenwonen en de alimentatieplichtige zich met een wijzigingsverzoek tot de rechter had gewend opgeschort. In zaken waarin een 'regulier' wijzigingsverzoek was gedaan werd de inning over het algemeen voortgezet indien de ontvangstgerechtigde dat wilde. Inmiddels is dit opschortingsbeleid gewijzigd, met name ten aanzien van de 'reguliere' wijzigingsverzoeken. Het LBIO was al van plan het opschortingsbeleid te herzien en de uitspraak van de Hoge Raad heeft daar een extra impuls aan gegeven. Wanneer het LBIO eerder in deze zaak de indruk heeft gewekt dat het opschorten met name door de uitspraak van de Hoge Raad is ingegeven, is dat niet de bedoeling geweest. Het belang van de klant moet altijd voorgaan op het belang van het LBIO zelf. Daarbij lopen zowel de betalingsplichtige als de ontvangstgerechtigde bepaalde risico's bij het doorgaan of juist opschorten met of van de inning.

In deze zaak was er naast partneralimentatie tevens kinderalimentatie vastgesteld. Rekening houdend met de beslagvrije voet en de te betalen kinderalimentatie was beslag op de WW-uitkering niet toereikend om de partneralimentatie te kunnen innen. Rekening houdend met de beslagvrije voet en de kinderalimentatie die de ex-partner ook nog moest betalen, was er, afgezien van beslag op het vakantiegeld, geen mogelijkheid om de partneralimentatie via beslag te innen. Dat betekent dat het LBIO om tot een succesvolle inning over te gaan beslag had moeten leggen op de inboedel en de woning van de betalingsplichtige. Verkoop van roerende en onroerende zaken is onomkeerbaar. Mocht de rechter het verzoek tot nihilstelling toewijzen, dan is het niet mogelijk om de door de voortgezette inning geleden schade te herstellen.

In deze specifieke situatie zijn de belangen van de ontvangstgerechtigde en de betalingsplichtige tegen elkaar afgewogen. Er waren twee redenen op basis waarvan de alimentatie op nihil kon worden gesteld, namelijk de daling in inkomen en het al dan niet samenwonen. De beoordeling van de situatie leidde tot de verwachting dat het verzoek tot nihilstelling gehonoreerd ging worden op basis van de geringe draagkracht. Over de nihilstelling op basis van het samenwonen kan geen uitspraak worden gedaan. Die afweging maakt dat het LBIO van mening is dat het goede gronden heeft gehad de inning op te schorten tot de rechter uitspraak had gedaan.

Aanvullende informatie Nationale ombudsman

In het rapport 2008/074 waar het LBIO in de reactie op het onderzoek naar verwijst, wordt ook verwezen naar rapport 2007/313. Ook in die zaak stond vast dat de verblijfplaats van de kinderen was gewijzigd. In die zaak liet de directeur van het LBIO de Nationale ombudsman weten dat het niet aan het LBIO was om een beslissing te nemen ten aanzien

van de verschuldigdheid van een alimentatieverplichting. Alleen de alimentatiegerechtigde kan afzien van de hem of haar toekomstige bijdrage. In de beoordeling van die zaak heeft de Nationale ombudsman aangegeven het met de directeur eens te zijn dat het niet aan het LBIO is om een beslissing te nemen ten aanzien van de verschuldigdheid van een alimentatieverplichting en dat het aan de alimentatiegerechtigde is om te bepalen of deze afziet van een haar toekomstige bijdrage. De Nationale ombudsman is in dat rapport echter ook van mening dat wanneer er redelijkerwijs van uit moet worden gegaan dat een onderhoudsplichtige niet gehouden is tot het betalen van (een deel van) het alimentatiebedrag, het LBIO zich dient te onthouden van enige inningsactiviteiten.

Beoordeling

Wanneer twee mensen na een huwelijk uit elkaar gaan heeft dat ook financiële gevolgen. Om ongunstige financiële gevolgen enigszins op te kunnen vangen kan de rechter bepalen dat er een plicht bestaat om alimentatie te betalen.

Als die betalingen niet verlopen zoals in de rechterlijke beschikking vastgelegd en de alimentatieontvanger de alimentatieplichtige op basis daarvan ook niet tot betaling kan bewegen, ontstaat een groter probleem.

In Nederland kan men in zo'n geval een beroep doen op het LBIO. Ook verzoekster had haar hoop gevestigd op het LBIO. Zij had verwacht dat ze met hulp van het LBIO de alimentatie ging krijgen waar zij voor zichzelf recht op heeft.

Wanneer de financiële situatie van een alimentatieplichtige wijzigt, heeft deze de mogelijkheid om bij de rechter een verzoek in te dienen om de alimentatieverplichting naar beneden bij te stellen of zelfs op nihil te stellen. Ook als de omstandigheden die grond vormen voor het betalen van alimentatie wijzigen kan er een wijzigingsverzoek worden ingediend.

In de wet (artikel 1: 160 BW, zie hierna onder Achtergrond, onder 1) is bepaald dat de verplichting tot het betalen van partneralimentatie vervalt op het moment dat de ontvangende partij is gaan samenwonen. Ten tijde van het vastleggen van de echtscheiding tussen verzoekster en haar ex-echtgenoot in een convenant is daar in zoverre een uitzondering op gemaakt, dat er een proefperiode van zes maanden gold alvorens het recht op alimentatie definitief zou vervallen. Als de samenwoning binnen die zes maanden zou eindigen, herleefde automatisch weer het recht op de alimentatie. Dit heeft verzoekster het LBIO ook laten weten, evenals de data waarop zij is gaan samenwonen én waarop de samenwoning is beëindigd. Dat verzoekster niet meer samenwoonde is door haar ex-echtgenoot betwist. Dat het LBIO over deze discussie geen uitspraak kon doen en partijen daarvoor naar de rechter heeft gewezen is terecht. Ook de Nationale ombudsman zal er geen uitspraak over doen of verzoekster in de periode na 4 april 2011 nu wel of niet heeft samengewoond. Het gaat er echter om wat het LBIO heeft

gedaan in de periode dat de rechter nog geen beslissing had genomen over het verzoek van de ex-echtgenoot tot nihilstelling/ bijstelling van de alimentatie. Hier bestond immers een conflict van belangen. Enerzijds het belang van verzoekster, degene die het LBIO had ingeschakeld anderzijds het belang van haar ex-echtgenoot.

Van het LBIO mag worden verwacht dat het in zo'n situatie binnen de mogelijkheden die de wet biedt behoorlijk te werk gaat. Van de overheid mag worden verwacht dat deze binnen het wettelijk kader en eerlijk en betrouwbaar handelt. Ook mag worden verwacht dat de overheid doet wat zij zegt en gevolg geeft aan rechterlijke uitspraken. Voor het LBIO komt dat er op neer dat het, op basis van de op dat moment geldende rechterlijke beschikking in beginsel, uitvoering geeft aan de verzoeken om de partner- en kinderalimentatie te innen.

In reactie op de klacht heeft het LBIO verwezen naar rapport 2008/074 van de Nationale ombudsman dat op deze situatie analoog van toepassing zou zijn. In onder meer dat rapport, maar ook in 2007/313, heeft de Nationale ombudsman geoordeeld dat aan de alimentatieplichtige bij - in zijn of haar ogen - wijziging van de grondslag voor de kinderalimentatie, een termijn gegund moet worden om een verzoekschrift bij de rechter in te dienen tot nihilstelling of bijstelling van de alimentatie. Tussen het moment van indienen en de behandeling van het verzoekschrift is het LBIO dan gerechtigd de inning op te schorten. De gedachte daarachter is dat wanneer de verblijfplaats van de kinderen wijzigt, iets wat eenvoudig is vast te stellen door middel van een wijziging van verblijfplaats bij de inschrijving in de gemeente (namelijk woont het kind bij de ene of de andere ouder), op voorhand kan worden aangenomen dat dit gevolgen heeft voor de kinderalimentatie. In rapport 2008/074 stond al vast dat de verblijfplaats van het kind was gewijzigd en deze wijziging was door de rechtbank vastgesteld. Er stond dus ook vast dat er sprake was van een gewijzigde grondslag. Op het moment van de start van het onderzoek van de Nationale ombudsman in de onderhavige zaak, stond dat nog niet vast. Bij de discussie over de gewijzigde grondslag voor de partneralimentatie (namelijk: woont verzoekster wel of niet samen) gaat het juist om de vraag óf de grondslag wel gewijzigd is, ís er wel sprake van samenwoning. Gezien de hoeveelheid aan jurisprudentie over dit onderwerp, is dit een niet eenvoudig vast te stellen situatie (als de van samenwoning 'verdachte' persoon niet bij de alimentatiegerechtigde staat ingeschreven betekent dat nog niet dat er geen sprake is van samenwoning). Opschorting van de inning kan in dat geval leiden tot langdurig inkomensverlies van de alimentatiegerechtigde die daardoor in ernstige financiële problemen kan komen. Dit is een geheel andere discussie dan ten aanzien van de verblijfplaats van kinderen in relatie tot kinderalimentatie.

Het LBIO heeft de verplichting zich bij de inning te houden aan de hoogte van het bedrag dat genoemd is in de echtscheidingsbeschikking en kan de inning pas beëindigen als de volledige achterstand is voldaan én er zes maanden rechtstreeks aan het LBIO is betaald. (artikel 1:408 lid 2, lid 4, lid 6 en lid 13, zie hierna onder Achtergrond, onder 2). De Nationale ombudsman heeft in meerdere rapporten aangegeven dat het LBIO (alleen) van

het bovenstaande uitgangspunt hoort af te wijken als de verschuldigdheid van de alimentatie niet aannemelijk is. In dat geval dient het LBIO de alimentatieplichtige een redelijke termijn te geven om een wijzigingsbeschikking te vragen aan de rechtbank. Indien de alimentatieplichtige zo'n wijzigingsverzoek heeft ingediend, maar niet op voorhand duidelijk is dat dit voor toewijzing in aanmerking komt - bijvoorbeeld in dit geval omdat de vraag is of de grondslag voor de partneralimentatie al dan niet nog aanwezig is - dient het LBIO in afwachting van een beslissing van de rechter op het wijzigingsverzoek de inning voort te zetten op basis van de geldende rechterlijke beslissing. Dit is ook hetgeen waar de alimentatiegerechtigde van uit mag gaan. Op zo'n moment is kennelijk nog niet duidelijk of de verschuldigdheid van de alimentatie komt te vervallen. Het feit dat de uitkomst van die rechterlijke procedure onzeker is, brengt wel mee dat het LBIO in dat geval geen maatregelen neemt die onomkeerbare, ernstig nadelige gevolgen hebben voor de alimentatieplichtige (zoals verkoop van inbeslaggenomen goederen). Maar dan moet het LBIO in diezelfde periode wel op zoek blijven gaan naar andere, minder drastische invorderingsmaatregelen.

Over opschorting van de inning van de partner- of kinderalimentatie is in de wet niets opgenomen. Het LBIO heeft primair de wettelijke taak de alimentatie te innen. De Nationale ombudsman is van oordeel dat er situaties zijn dat het LBIO een belangenafweging maakt en het niet tot onomkeerbare inningsactiviteiten mag overgaan, maar zolang de beschikking niet is gewijzigd moet die uiteindelijk wel leidend blijven. Dat dit het LBIO voor lastige situaties kan plaatsen, neemt de Nationale ombudsman in zijn beoordeling mee.

Nu het LBIO niet heeft gedaan wat verzoekster op grond van de taak van het LBIO en de op dat moment nog geldende beschikking mocht verwachten, heeft het LBIO niet gehandeld volgens het vereiste dat de overheid betrouwbaar moet handelen.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het LBIO is gegrond wegens schending van het vereiste van betrouwbaarheid.

Achtergrond

1. Artikel 160 boek 1 BW

Een verplichting van een gewezen echtgenoot om uit hoofde van echtscheiding levensonderhoud te verschaffen aan de wederpartij, eindigt wanneer deze opnieuw in het huwelijk treedt, een geregistreerd partnerschap aangaat dan wel is gaan samenleven met een ander als waren zij gehuwd of als hadden zij hun partnerschap laten registreren.

2. Artikel 408 boek 1 BW

1.

Een uitkering tot voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding of tot voorziening in de kosten van levensonderhoud en studie, waarvan het bedrag in een rechterlijke beslissing, daaronder begrepen de beslissing op grond van artikel 822, eerste lid, onder c, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, is vastgelegd, wordt ten behoeve van de minderjarige aan de ouder die het kind verzorgt en opvoedt of aan de voogd onderscheidenlijk aan de meerderjarige betaald.

2.

Op verzoek van een gerechtigde als bedoeld in het eerste lid, van een onderhoudsplichtige dan wel op gezamenlijk verzoek van een gerechtigde en onderhoudsplichtige neemt het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen de invordering van de onderhoudsgelden op zich. De executoriale titel wordt daartoe door de onderhoudsgerechtigde in handen gesteld van dit Bureau. De overhandiging daarvan machtigt het Bureau tot het doen van de invordering, zo nodig door middel van executie.

3.

Kosten van invordering door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen worden verhaald op de onderhoudsplichtige, onverminderd de kosten van gerechtelijke vervolging en executie. Het verhaal van kosten vindt plaats door wijziging van het bedrag, bedoeld in het eerste lid, volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels.

4.

Tot invordering op verzoek van een onderhoudsgerechtigde wordt slechts overgegaan, indien de gerechtigde ter gelegenheid van de indiening van het verzoek aannemelijk heeft gemaakt dat binnen ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek de onderhoudsplichtige ten aanzien van ten minste één periodieke betaling tekort is geschoten in zijn verplichtingen. In deze gevallen geschiedt de invordering van bedragen die verschuldigd zijn vanaf een tijdstip van ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek.

5.

Alvorens tot invordering met verhaal van kosten over te gaan wordt de onderhoudsplichtige bij brief met bericht van ontvangst in kennis gesteld van het voornemen daartoe en de reden daarvoor, alsmede van het bedrag inclusief de kosten van invordering. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen wordt bevoegd tot invordering over te gaan op de veertiende dag na de verzending van de brief.

6.

De invordering die op verzoek van de onderhoudsgerechtigde geschiedt, eindigt slechts, indien gedurende ten minste een half jaar regelmatig is betaald aan het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen en er geen bedragen meer verschuldigd zijn als bedoeld in het vierde lid, tweede volzin. De termijn van een half jaar wordt telkens verdubbeld, indien een voorgaande termijn van invordering ook op verzoek van de onderhoudsgerechtigde was aangevangen.

7.

Een invordering die geldt op het tijdstip van het meerderjarig worden van het kind, wordt ten behoeve van de meerderjarige voortgezet, tenzij deze op zijn verzoek wordt beëindigd.

8.

De tenuitvoerlegging van een executoriale titel betreffende de betaling van de kosten van verzorging en opvoeding of levensonderhoud en studie geschiedt met inachtneming van de wijziging, bedoeld in het derde lid.

9.

Invorderingen die tien jaren nadat de minderjarige de leeftijd van een en twintig jaren heeft bereikt, nog niet door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen zijn verwezenlijkt, mogen worden beëindigd. De onderhoudsgerechtigde wordt hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.

10.

Een betaling door de onderhoudsplichtige strekt in de eerste plaats in mindering van de kosten, bedoeld in het derde lid, vervolgens in mindering van eventueel verschenen rente en ten slotte in mindering van de verschuldigde onderhoudsgelden en de eventueel lopende rente.

11.

Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen draagt zorg, dat de gelden die ten behoeve van het onderhoud van minderjarigen worden uitgekeerd, aan de daarop rechthebbenden worden uitbetaald.

12.

Artikel 243, tweede tot en met vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

13.

Met uitzondering van de leden 1, 7 en 11, is dit artikel van overeenkomstige toepassing op de ten behoeve van een echtgenoot of geregistreerd partner bij rechterlijke uitspraak vastgestelde uitkering tot levensonderhoud, daaronder begrepen de beschikking inzake een voorlopige voorziening betreffende een uitkering tot levensonderhoud, met dien verstande dat invorderingen die tien jaar na de indiening van het verzoek om invordering nog niet zijn verwezenlijkt door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen, mogen worden beëindigd.

Informatie uit het dossier

In het echtscheidingsconvenant, ondertekend in 2010, staat over de verplichting tot het betalen van partneralimentatie onder meer het volgende beschreven:

"In afwijking van het in artikel 1:160 BW bepaalde wordt de alimentatieverplichting van de man opgeschort in geval de vrouw gaat samenleven met een ander als waren zij gehuwd, of als hadden zij hun partnerschap laten registreren, doch de alimentatieverplichting herleeft indien de samenleving van de vrouw binnen een periode van 6 maanden eindigt door welke oorzaak ook."

Een brief van verzoekster aan haar ex-echtgenoot, gedateerd op 12 januari 2011 waarin zij laat weten voornemens te zijn om met ingang van 1 februari 2011 te gaan samenwonen.

Een e-mail van verzoekster aan haar ex-echtgenoot, gedateerd op 4 april 2011, waarin zij laat weten dat de samenwoning per diezelfde dag is beëindigd.

Een brief van de advocaat van de ex-echtgenoot waarin deze het LBIO laat weten het verzoek tot nihilstelling bij de rechtbank te hebben ingediend. Bij de brief zat een kopie van het verzoek dat primair was gericht op de samenwoning van verzoekster en subsidiair op het niet meer ontvangen van een inkomen door de ex-echtgenoot. Met die brief verzocht de advocaat het LBIO tevens om de inning op te schorten.

Het verzoek tot nihilstelling zelf, gedateerd op 3 oktober 2011, waarin werd verzocht om:

" De partneralimentatie met ingang van 4 april 2011 te bepalen op nihil, wegens voortzetting van de samenwoning, althans wegens het ontbreken van draagkracht.

De kinderalimentatie voor de jongste twee kinderen te bepalen op bedrag van 210 euro per maand per kind met ingang van de datum van indiening van dit verzoek."

Een brief van 4 oktober 2011 van het LBIO aan verzoekster waarmee het verzoekster laat weten de inning op te schorten. "De heer (naam ex-echtgenot) heeft het LBIO laten weten dat hij een procedure tot nihilstelling van de partneralimentatie bij de rechtbank start omdat u samen bent gaan wonen. Om die reden is de heer (naam ex-echtgenoot) van mening dat hij geen partneralimentatie meer aan u hoeft te betalen. De heer (naam ex-echtgenoot) wil

de rechter vragen om te beoordelen of hij nog wel verplicht is partneralimentatie te betalen. Het LBIO schort de inning op totdat de rechter uitspraak heeft gedaan. Ik vertrouw erop u hiermee vooralsnog voldoende te hebben geïnformeerd."

Een brief van 4 oktober 2011 van het LBIO aan de ex-echtgenoot waarin het LBIO hem laat weten de inning op te zullen schorten totdat de rechter uitspraak heeft gedaan.

Met een brief van 10 oktober 2011 reageert het LBIO op een e-mail van verzoekster van 6 oktober 2011. In die e-mail heeft verzoekster aangegeven niet samen te wonen en daarvan bewijs te kunnen leveren. Zij vraagt het LBIO om aan te tonen dat zij samenwoont en dat het LBIO - als dat niet blijkt te kunnen - de inning weer voortzet. In de brief van 10 oktober 2011 reageert het LBIO daarop als volgt: "Naar aanleiding van uw e-mail van 6 oktober 2011 bericht ik u dat het LBIO de inning gedurende de procedure partneralimentatie opschort. Dit is een beleid van het LBIO. Ik vertrouw erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben." Diezelfde dag reageert het LBIO ook per brief naar de advocaat van verzoekster waarin het ingaat op de vragen die de advocaat per fax van 7 oktober aan het LBIO heeft gesteld. In de brief gaat het LBIO in op de criteria voor samenwoning en dat het voor het LBIO niet mogelijk is die vast te stellen en daarom de betalingsplichtige naar de rechter heeft verwezen.